

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (PVDD)

(d.d. 18 oktober 2013)

Nummer

2872

Onderwerp

Bestrijden vossen met kunstlicht

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In de ontheffing ODH-2013-6499 verleent de Omgevingsdienst Haaglanden toestemming aan de Wildbeheereenheid IJsselmonde voor het doden van vossen met een geweer met behulp van kunstlicht omdat de vossen schade zouden aanrichten aan flora en fauna.

Schade aan pluimvee kan voorkomen worden door goede voorzorgsmaatregelen te treffen, door bijvoorbeeld de dieren te houden in een goed afgesloten ren of volièrè en de dieren 's-nachts op te hokken in een goed afgesloten nachthok van stevig en fijn gaas.

In het oosten van het land worden goede resultaten geboekt met vangkooien. De vossen worden gevangen en elders weer uitgezet, waardoor de overlast vermindert.

Toelichting beantwoording

De Minister heeft bepaald dat de vos schade aanricht in heel het land. Daarom is de vos op grond van de Flora- en faunawet geplaatst op de landelijke vrijstellingslijst. Plaatsing op deze lijst impliceert dat de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt, dat de vos in het gehele land belangrijke schade veroorzaakt, en dat er geen bevredigende oplossing bestaat ter voorkoming van deze schade buiten bestrijding van de vos. Toetsing aan deze criteria heeft reeds plaatsgevonden door de Minister. Hierdoor mogen grondgebruikers vossen doden of vangen en doden met de wettelijk toegestane middelen. Het gebruik van het geweer is hierbij alleen toegestaan tussen zonsopkomst en zonsondergang.

Een mogelijk alternatief voor het doden van de vos is deze te vangen en elders weer uit te zetten. Dit is echter geen bevredigend alternatief omdat na het uitzetten de vos wederom belangrijke schade kan aanrichten. Daarnaast is dit ook verboden op grond van de Flora- en faunawet (verbod op het uitzetten van dieren in de vrije natuur). Het doden met het gebruik van het geweer of het vangen en daarna doden is daarom de enige oplossing bij het bestrijden van de vos.

Vossen zijn nachtdieren waardoor het bestrijden van vossen overdag niet altijd effectief is. Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om het gebruik van het geweer toe te staan in de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst. De landelijk vastgestelde schade, de volksgezondheid of de openbare veiligheid zijn mogelijke redenen voor het verlenen van een ontheffing, eventueel met gebruikmaking van een kunstmatige lichtbron.

Op 4 december 2014 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ontheffingen van de provincies Friesland en Noord-Holland voor het gebruik van lichtbakken bij de bestrijding van vossen vernietigd. Naar aanleiding van deze uitspraak zullen wij de betreffende ontheffing voor het bestrijden van vossen met kunstlicht ook intrekken.

1. *Wat is de specifieke schade (per jaar van de afgelopen 3 jaar) die de vossen in dit specifieke gebied veroorzaken en op welke wijze is dit vastgesteld?*
 - a) *Hoeveel pluimvee, grondbroeders en kleine zoogdieren zijn er door een vos gedood en hoe is (vakkundig) vastgesteld dat het door een vos deze dieren heeft gedood en niet bijvoorbeeld een marter, hond of een ander roofdier?*
 - b) *Hoeveel euro's bedraagt de materiële schade aan vee?*
 - c) *Wat is de specifieke schade aan de primaire waterkering langs de Oude Maas en wat kost het om deze schade te herstellen?*

Antwoord

Een administratie van incidenten aan fauna en schadeoverzichten aan fauna, dan wel vervolgcosten door schade aan primaire waterkeringen zijn bij ons niet bekend. Een toetsing dan wel afweging aan het criterium schade veroorzaakt aan vee en/of schade aan de fauna is al genomen bij plaatsing van de vos op de landelijke vrijstellingslijst. Registratie van schade is daarom niet meer van toepassing.

2. *Zijn er voorzorgsmaatregelen genomen om schade aan pluimvee te voorkomen? Zo nee, waarom kiest u dan niet voor deze oplossing? Zo ja, welke voorzorgsmaatregelen zijn er genomen en waarom waren deze niet effectief?*

Antwoord

Wij zijn het er mee eens dat voorzorgsmaatregelen genomen dienen te worden om schade aan pluimvee te voorkomen. Echter een vossenkerende afrastering dient circa 250 cm hoog te zijn, 50 cm ingegraven en aan de bovenzijde voorzien te zijn elektrische draden. In redelijkheid zijn wij van mening dat niet van iedere hobbymatige pluimveehouder verwacht mag worden dat deze een volledig vossenkerende afrastering aanbrengt, gelet op het ingrijpende karakter van een dergelijk raster.

3. *Kunt u aangeven waarom vangkooien niet effectief zijn, temeer daar elders in het land hier goede resultaten mee worden geboekt?*

Antwoord

Het gebruik van vangkooien is niet effectief gebleken aldus de aanvrager. Daarnaast is ons niet bekend dat elders de inzet van vangkooien afschot overbodig heeft gemaakt. Overigens merken wij op dat het gebruik van een vangkooi met het doel de vos elders in de vrije natuur uit te zetten verboden is op grond van de Flora- en faunawet. In het verlengde hiervan betekent dit dat gevangen vossen alsnog worden gedood. Dit is toegestaan op grond van de landelijke vrijstelling.

4. *De ontheffing is geldig tot 15 maart 2015. In die tijd worden er al jong vossen geboren en zijn er al veel vossen drachtig. Heeft u hier rekening mee gehouden? Zo nee, waarom niet en wat vindt u ervan dat drachtige vossen en vossen met jongen kunnen worden gedood?*

Antwoord

De meeste jonge vossen worden geboren na half maart aldus de gegevens van de website van de zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl). Daarnaast hebben wij voor deze periode gekozen omdat dit de periode is waarin de vossen hun territorium innemen. De kans dat een opengevallen territorium niet meteen wordt ingenomen, is het grootst als men in deze periode een vos schiet. Daarnaast valt deze periode buiten het broedseizoen van de meeste vogelsoorten, zodat ook verstoring van broedende vogels beperkt blijft.

Verder zie de Toelichting beantwoording.

5. *In de ontheffing wordt gesuggereerd dat verstoringsafstand van 5 meter van een auto met verlichting en een schijnwerper en dat binnen 15 minuten de nesten weer bezet zijn. Bioloog Albert Beintema, oud medewerker van Alterra, heeft in de ecologische atlas voor weidevogels aangegeven dat de verstoring veel langer duurt, namelijk 60 minuten. Bent u met ons van mening dat er als gevolg van de ontheffingverlening sprake is van ernstige verstoring van beschermde dieren en dat dit juist voorkomen moet worden? Zo ja, wat gaat u hieraan doen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 4. Het doden van vossen door middel van een geweer en kunstlicht is naar onze mening een methode waarbij de verstoring van andere soorten beperkt blijft. Het juist tot een minimum beperken van die verstoring is het succes van deze methode. Bij deze methode wordt slechts incidenteel een schot gelost.

6. *Waarom is de ontheffing geldig voor de gehele Wildbeheereenheid, aangezien dit een ernstige verstoring voor de overige beschermde dieren in het gebied met zich meebrengt?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 5.

7. *Is er door de omgevingsdienst Haaglanden alleen een papieren controle uitgevoerd bij de beoordeling van de schade en het belang van de openbare veiligheid voorafgaande aan de vergunningverlening of is er een veldcontrole geweest? Zo nee, waarom is er geen veldcontrole uitgevoerd? Zo ja, wat was daarvan de uitkomst?*

Antwoord

Een veldcontrole heeft niet plaatsgevonden. De informatie bij de aanvraag en nadere informatie, waarbij exact is aangegeven waar schade is opgetreden, rechtvaardigen het besluit dat de ontheffing verleend is.

Daarnaast heeft het Waterschap Hollandse Delta aangegeven dat vossen bestreden dienen te worden als zij schade aanrichten aan de primaire waterkering, waarbij conform vigerende wet- en regelgeving zal worden gehandeld.

8. *Een ontheffing moet worden verleend op basis van een van een goedgekeurd en geldig Faunabeheerplan, dat wettelijk niet langer dan vijf jaar geldig mag zijn. Is dat het geval ten aanzien van deze ontheffingverlening? Zo nee, wat gaat u hieraan doen?*

Antwoord

De aard en omvang van de te verrichten handelingen kunnen een grondslag zijn om de ontheffing te verlenen zonder faunabeheerplan. De Flora- en faunawet biedt uitdrukkelijk deze mogelijkheid. De onderhavige aanvraag betreft een beperkte uitbreiding van maatregelen op de bestaande bestrijdingsmogelijkheden van de vos die landelijk is vrijgesteld. Desondanks heeft de Faunabeheereenheid Zuid-Holland het voornemen het faunabeheerplan hierop aan te vullen.

9. *De vos is een natuurlijke vijand van de gans. Bent u met ons van mening dat de vos op een natuurlijke manier kan bijdragen aan het in evenwicht brengen van de ganzenpopulatie? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Wellicht kan de vos lokaal een rol spelen in het beperken van het broedsucces van ganzen, wanneer de ganzen broeden op voor vossen bereikbare plekken. Dit is echter vaak niet het geval. Daarnaast zijn wij van mening dat het eventueel aanwezige beperkte effect op de ganzenpopulaties niet opweegt tegen de predatie van andere soorten, het aantasten van de openbare veiligheid en de predatie van (hobby-)vee.

10. *Kent u het rapport van SOVON Vogelonderzoek (Overzomerende ganzen in Nederland: Grenzen aan de groei?) en de conclusie dat vossen grote delen van potentieel broedgebied voor ganzen ongeschikt kunnen maken? Bent u bereid om ontheffingen voor het doden van vossen vanuit dit oogpunt in de toekomst meer kritisch te beoordelen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zoals eerder vermeld staat de vos op de landelijke vrijstellingslijst en mogen grondgebruikers vossen doden met de wettelijk toegestane methoden. Zoals aangegeven zouden vossen een positieve bijdrage kunnen leveren bij instandhoudingsdoelstellingen. Daar waar de vos geen andere ernstige schade kan toebrengen aan bijvoorbeeld weidevogels, lijkt het ons dat onder andere terrein beherende organisaties terughoudend zullen zijn in het bestrijden van de vos. Verder zie de beantwoording van vraag 9.

11. *Welke andere alternatieven dan drijfjacht zijn onderzocht om tot een andere oplossing te komen dat het doden van dieren? Zo ja, welke en kunt u zo specifiek mogelijk aangeven waarom die niet bevredigend zijn? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zie de Toelichting beantwoording.

